

Бр.-Nr. 02-11611
03.03 2021 год.-viti
 СКОПЈЕ - SHKUP

Образец бр. 3

ОБРАЗЕЦ ЗА НАРАТИВЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОЕКТ

Установа/Корисник	НУ Природонаучен музеј на Република Северна Македонија - Скопје
Име и презиме на раководното лице	Driton Sulejmani
Име и презиме на носителот на проектот	М-р Оливера Матевска

Наслов на проектот	Флористички истражувања на ендемичните и реликтните растенија од Република Северна Македонија
Договор (број)	Бр. 31-3887/1 од 17.03.2020

Вид на проектот ¹	Природонаука
Место на реализација на проектот	Целата држава и Природонаучен музеј на Република Северна Македонија - Скопје
Општина	
ЕМБ на доброто	
Културна припадност/датација	
Катастарски податоци ²	
Географски координати ³	

Статус на заштита	Матичен/регистарски број
Евидентирано добро	
Заштитено добро	

Број на ангажирани лица за реализација на проектот ⁴	2
Стручен тим	М-р Оливера Матевска, Кустос советник, ботаничар Крсте Глигоров, лаборант
Вработени	М-р Оливера Матевска, Кустос советник, ботаничар Крсте Глигоров, лаборант
Надворешни соработници	

Дозвола/Конзерваторско одобрение од Управата за заштита на културното наследство (број и датум)	
---	--

Обем на реализација на проектот
Проектот „Флористички истражувања на ендемичните и реликтните растенија од Република Северна Македонија“, не е целосно финансиран. Од одобрените 60.000 денари за овој проект, префрлени се 50% или 30.000 денари. Финансиските средства се

¹ Треба да се наведе дали се работи за истражување од областа на археологијата, историјата, историјата на уметноста, етнологијата, природонауката; валоризација/ревалоризација непосредна заштита; тековно одржување; промоција и популаризација на културното наследство; мерки за заштита на нематеријалното културно наследство; издавачка дејност; збогатување на книжен фонд, откуп на музејски материјал, набавка на библиотечен материјал, дигитализација на културното наследство; професионална едукација во библиотечната дејност; членарина на Инфомацискиот систем COBISS.MK; одржување и набавка на компјутерска и друга опрема за COBISS.MK; стручна обработка на публикации, работилници и друго.

² Се однесува на заштита на недвижно културно наследство.

³ Се однесува на заштита на недвижно културно наследство.

⁴ Да се именуваат членовите на тимот и нивните работни задачи.

искористени за теренски истражувања во времетраење од 7 дена, набавена е теренска опрема и канцелариски материјал за одделението. Поради пандемијата на Covid 19 реализација на проектот е завршена во рамките на 50%. Теренските истражувања во мај и јуни не се реализирани поради вонредната состојба. Во текот на 2021 година ќе се продолжи со теренските активности.

Опис на реализација на проект

Територијата на Република Северна Македонија се одликува со големо флористичко богатство од околу 3700 видови виши растенија. Најважниот сегмент во флористичкиот диверзитет претставуваат ендемичните, реликтните и загрозените таксони кои се опфатени со меѓународните конвенции и директиви.

Со најновите податоци презентирани во Студијата за состојбата со биолошката разновидност во Република Северна Македонија се наведуваат 117 ендемити од кои најголемиот дел припаѓаат на скриносемени растенија (Angiospermae), од кои 109 Dicotyledonae и 5 кај Monocotyledonae. Секако дека покрај локалните, македонските ендемити, важно место завземаат и јужнобалканските, балканските и јужноевропските ендемити кои егзистираат на нашите простори.

Ендемизмот е најзапазен на високите планини (Галичица и Шар Планина), во клисурите на реките (Вардар, Треска, Бабуна) и во некои делови од низинскиот појас (Прилеп, Мариово).

Истражувањата во рамките на проектот ја опфаќаат целата територија на Република Северна Македонија. Основна цел на проектот е да ги каталогизира, валоризира и категоризира флористичките вредности од интернационално значење, користејќи ги притоа меѓународните критеријуми според критериумите на IUCN и соодветните конвенции за заштитата на природното наследство.

Во периодот од 24.08-26.08.2020 година година извршени се теренски истражувања во НП Маврово со акцент на активностите на пл. Бистра, течението на Мавровската река, река Радика и гипсани блокови над с. Косоврасти. Целта на истражувањата беше валоризација на ендемичните и реликтните растенија според меѓународните конвенции и директиви. Утврдена е бројност на единките и состојбата на популациите. Собрани се флористички примероци карактеристични за влажни места, шумската вегетација, планинските пасишта: *Molina coerulea*, *Blechnum spicant*, *Parnassia palustris*, *Mentha spicata*, *Carex sp.*, *Rinanthus minor*, *Galeopsis speciose*, *Abies borisii – regis*, *Juniperus communis*, *Hepatica nobilis* и други.

Второто истражување е реализирано во НП Галичица во времетраење од 4 дена од 31.08.-03.09.2020 година. Посетени се локалитети Стара Галичица, Мал и Голем казан, Томорос, Репродуктивен центар за елени и пл. Војтина. Регистрирани се некои ендемични и ретки таксони како што се *Rindera graeca*, *Festuca galicicae*, *Sideritis raeseri*, *Dianthus galicicae*, *Laserpitium ochridanum*, *Centaurea soskae*. Направен е увид во бројноста и состојбата на популациите и собрани се квалитетни егземплари и од останатите видови за надополнување на флористичката збирка: *Helianthemum sp.*, *Dianthus sp.*, *Linum sp.*, *Hieracium sp.*, *Viola sp.*, *Potentilla speciose*, *Lathyrus venetus*, *Potentilla micrantha* и други. Истражувањата во рамките на проектот имаат исклучително значење поради утврдената загрозеност и опасност од уништувањето на одредени популации. Ако се има предвид дека истите истражувања се реализираат и на албанската страна на пл. Галичица, нашите податоци имаат круцијално значење.

За сите таксони се утврдува таксономскиот статус во склад со Меѓународниот кодекс за

ботаничката номенклатура, се утврдува хоризонтална и вертикална дистрибуција, Флористичкиот материјал е во фаза на лабораториска обработка. Во текот на теренските истражувања направена е и солидна фото документација.

Забелешка: Сите теренски истражувања се реализирани без финансиски надомест од проектот. Користени се приватни возила и возила од НП Галичица а за сместување користени се приватни станови.

Избор од релевантна техничка и фотодокументација

Заклучни согледувања и прилози

Со теренските истражувања збогатена е флористичката збирка со таксони кои недостасуваат а се од група на ендемити и таксони со мал број на локалитети. Целокупниот собран материјал ја збогатува ботаничката збирка во Музејот и дава придонес во проучувањето на флората. За решавање на таксономски проблеми за некои критични таксони неопходно е продолжување на истражувањата. Добиените резултати ќе дадат придонес во изготвувањето на Флората на Република Северна Македонија и Црвената книга.

ЗАБЕЛЕШКИ!

Полињата во табелата се флексибилни и се приспособуваат во зависност од обемот на текстот.

Образецот го пополнува раководителот на проектот

Подготви,
М-р Оливера Матевска

О. Матевска

Име, презиме и потпис

Раководно лице,
Д-р Весна Сидоровска

В. Сидоровска

Име, презиме и потпис